

07.07.2014

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite VM035:00/2014

Asia **Hallituksen esitys laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista**

Valtiovarainministeriö on antanut opetus- ja kulttuuriministeriölle mahdollisuuden antaa lausuntonsa hallituksen esityksestä laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista. Pyydettyinä lausuntona opetus- ja kulttuuriministeriö tuo esiin seuraavaa:

Hallituksen esitysluonnosta on tarkasteltu siltä osin kuin se erityisesti koskettaa opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala.

1 § Lain tarkoitus

Lakiluonnoksen 1 §:ssä todetaan mm. että lain tarkoituksen on lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia vähentämällä niille laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä asetettuja velvoitteita. Samassa pykälässä todetaan, että tarkoituksena on edistää tehtävien hoitamista taloudellisesti ja tuottavasti kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöjä koskevat vaatimukset toteuttaen.

Lain tarkoituksen on toisaalta vähentää kuntien lakisääteisiä tehtäviä ja toisaalta kuitenkin turvata palvelujen sisällöt. Tavoitteet saattavat olla keskenään ristiriitaiset eikä molempien tavoitteiden saavuttaminen samanaikaisesti ole helppoa. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että siinäkin tapauksessa, että eri lainsäädännössä säädettyjä suunnitelmia yhdistetään, suunnitelmien sisällöt ja niiden perusteella järjestettävät palvelut eivät saa heikentyä. Laki ei toteutuessaan saa tarkoittaa asiakkaan palvelujen heikentymistä.

4 § Yhteinen palvelusuunnitelma monialaisessa yhteistyössä

Lakiesityksen 4 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi niistä palvelusuunnitelmista, joita voidaan yhdistää asiakkaan palvelun toteuttamiseksi. Yhdistettäviä suunnitelmia ovat mm. perusopetuslain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaiset suunnitelmat.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että nämä opetuksen ja koulutuksen tueksi järjestettävät suunnitelmat eivät ole palvelusuunnitelmia vaan opetuksen järjestämistä koskevia suunnitelmia. Perusopetuksen oppilas suorittaa oppivelvollisuuttaan ja hänen oppimistaan voidaan tukea järjestämällä opetusta ja antamalla oppilaalle hänen tarvitsemaansa opetuksen tukea. Näiden suunnitelmien sisältö ja rooli on tyystin toinen kuin esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollossa tehtävien suunnitelmien, joissa on aidosti kyse asiakkaan saamasta palvelusta. Opetuksessa tai koulutuksessa oppilas tai opiskelija ei saa palvelua, vaan kyse on opetuksen tai koulutuksen järjestämisestä. Koulutuksessa opetusjärjestelyistä säädetään laissa ja asetuksissa eivätkä nämä ole luonteeltaan sellaisia asioita, joista oppilaan tai opiskelijan kanssa sovitaan samaan tapaan kuin sosiaali- ja terveydenhuollossa. Sen vuoksi näiden suunnitelmien yhdistäminen sosiaali- ja terveydenhuollon suunnitelmiin ei välttämättä tuo hallituksen esitysluonnoksen tavoittelemaa synergiaetua.

9 § Koulutuspalveluja koskevan toimintamallin edistäminen

Lakiehdotuksen 9 §:ssä säädettäisiin koulutuspalvelua koskevasta kokeilusta. Tarkoituksena olisi erityisesti hankkia kokemuksia lukiokoulutuksen hallinnollisesta yhteistyöstä. Ottaen huomioon, mitä lain tarkoituksiksi on säädetty kuntien tehtävien vähentämisestä, ei esityksen 9 §:n koulutuspalveluja koskevan toimintamallin edistämisessä ole kysymys edellä mainittujen velvoitteiden vähentämisestä tai poikkeamisesta muutoin säädetystä. Sen vuoksi tulisi vielä arvioida kyseisen säännöskohdan tarpeellisuutta kokeilulaissa.

Hallitusneuvos

Kirsti Kotaniemi

Ylitarkastaja

Kirsi Lamberg

Tiedoksi Ylijohtaja Eeva-Riitta Pirhonen